

Reservation vid direktionssammanträde 2015-09-14

Jag reserverar mig mot beslutet att Riksbanken ska ingå ett swappavtal med Ukrainas centralbank.

Ukrainas ekonomi befinner sig i en mycket besvärlig situation. En viktig förklaring till de ekonomiska problemen är långvariga strukturproblem, men under de senaste åren har problemen förvärrats och blivit mer akuta på grund av den väpnade konflikten i landets östra delar. De ekonomiska problemen visar sig bland annat genom fallande BNP, hög inflation, djupa problem i banksektorn, försvagad växelkurs och ett valutautflöde som man försöker hantera med valutarestriktioner.¹

Det råder knappast något tvivel om att Ukraina behöver internationellt finansiellt stöd för att framgångsrikt kunna hantera denna situation. Däremot är det inte självklart att *Riksbanken* på egen hand ska spela en aktiv roll i detta stöd, och det är detta som är grunden för min reservation.

Enligt min mening bör Riksbanken delta aktivt i internationellt samarbete för att bistå med finansiellt stöd vid allvarliga kriser i det internationella betalningssystemet eller för att undanröja hot mot den internationella monetära stabiliteten. Ett sådant stöd bör enligt mig i normalfallet kanaliseras via internationella samarbetsorganisationer som IMF eller BIS, eller möjligen genom insatser som koordineras med andra centralbanker och som då medför en rimlig bördefördelning mellan centralbankerna. Därför bidrar Riksbanken nu på goda grunder indirekt med finansiellt stöd till Ukraina genom IMF:s insatser.

I vissa fall kan Riksbanken behöva spela en mer aktiv roll på egen hand. Jag tänker då på stöd till länder som Sverige har nära ekonomiska och finansiella kopplingar till. Om sådana länder riskerar att råka ut för en allvarlig finansiell kris kan stödinsatser vara angelägna för att främja den svenska ekonomiska utvecklingen och för Riksbankens möjligheter att säkerställa monetär och finansiell stabilitet i Sverige.

Sveriges direkta ekonomiska och finansiella kopplingar till Ukraina är dock begränsade. Därför ser jag det inte som motiverat att Riksbanken på egen hand ska ta ett särskilt stort ansvar för att hantera krisen i Ukraina. Ett eventuellt beslut om ett större svenskt stöd till Ukraina bör enligt mig fattas av regering och riksdag, och inte av en självständig myndighet som Riksbanken.²

Martin Flodén

¹ Se IMF Country Report No. 15/69 "Ukraine: request for extended arrangement under the extended fund facility", mars 2015 och IMF Country Report No. 15/218 "Ukraine: First review under the extended arrangement", juli 2015.

² Alternativt borde beslutet kunna fattas av Riksbanken, men då efter samråd med regering och riksdag och i kombination med statsgarantier som täcker Riksbankens eventuella förluster. Man kan dock mena att en sådan beslutsordning skulle strida mot Maastrichtfördragets förbud av monetär finansiering om det tolkas som att Riksbanken då utför en uppgift som egentligen faller på regeringen.